

J. Jensen (Aalborg Amts 6te Valgkreds). Som det blev bemærket af den højtærede Finansminister, er det jo saa, at Statskassen nu i en Række af Aar i ikke ringe Udstrækning har fungeret som en Slags Laanekasse. Efter Statsregnskabet for 1902—03 udgør de i Kongeriget udestaaende Fordringer 46,8 Mill. Kr., bortset fra Statskassens Fordringerovre i Vestindien, som udgøre et temmelig stort Antal Millioner. Der er heller ikke medregnet Statsbanedriftens Fond paa 5 Mill. Kr., ej heller Telegrafvæsenets. Disse omtrent 47 Mill. Kr. ere altsaa i Virkeligheden laant ud til et eller andet Formaal, i et eller andet Foretagende. Knap 5 Mill. hidrøre fra bortsolgt Statsejendom, og dette Beløb kan jo ikke saadan uden videre kaldes Laan, men kun for saa vidt det er Prioriteter, Staten har i de bortsolgte Ejendomme, og denne Sag hører ikke ind under de Opgaver, som man kunde tænke at give en Statslaanefond. Af de tilbageværende 42 Mill. Kr. ere 18 Mill. Aktier i eller Tilskud til Jernbaneanlæg, og heller ikke dette er af den Slags Laan, som kan blive Genstand for Statslaanefondens Virksomhed. Ogsaa dette Beløb mener jeg derfor, man maa se bort fra i denne Henseende. Jeg skylder maaske for Nøjagtigheds Skyld at oplyse, at der desuden bør trækkes 1 Million Kr. fra, som Staten har indestaaende dels i den grønlandske Handel, dels i Usserød Klædefabrik, dels i Frederiksværk Krudtværk. Vi faa endda tilbage omtrent 23 Mill. Kr., som ere direkte Udlaan af Statskassen, og som ville kunne blive Genstand for Statslaanefondens Virksomhed. Naar jeg har nævnt dette Tal 23 Mill. Kr., ville Medlemmer, som have Anmærkningerne til Lovforslaget i frisk Erindring, straks være klare over, at Lovforslaget ikke gaar ud paa at inddrage hele Statskassens Udlaansvirksomhed under Statslaanefonden, idet det deraf fremgaar, at af disse Statens udestaaende Fordringer skulle kun 17—18 Mill. indtages under Fondens Virksomhed, medens 5—6 Mill. ikke komme ind derunder. Maa ske jeg senere skal komme til at berøre dette.

Naar man nu undersøger, hvorledes Staten efterhaanden har udlaant disse 23 Mill. Kr., og navnlig, paa hvilke Betingel-

ser de ere udlaante, maa det sikkert siges, at det er mildt udtrykt, naar det i Bemærkningerne til Lovforslaget siges, at Ydelsen af disse Laan har hvilet paa mere spredte og tilfældige Afgørelser. Hvis ærede Medlemmer ville gøre sig den Ulejlighed paa ny at gennemgaa Anmærkningerne til Finanslovforslaget enten for indeværende Aar eller for et tidligere Aar, ligesom de have Lyst til, ville de paa § 3 finde en Liste paa flere Sider over — vel at mærke — kun de Laan, der ere ydede enten afdragsfrit eller rentefrit eller begge Dele. Man vil se, at dels ere Laanene givne paa meget forskellige Vilkaar, dels har man fra Tid til anden, naar der er kommet Krav op derom, gjort Forandring i de oprindelige Vilkaar for Laanenes Udstedelse. Ud fra disse Betragtninger synes jeg, man let kan forstaa, at den højtærede Finansminister har ønsket at faa, om jeg saa maa sige, lidt mere Plan i hele Statens Udlaansvirksomhed, saa at det ikke i saa stor Udstrækning, som Forholdet har været til Dato, bliver tilfældige og spredte Afgørelser, der træffes, naar der er Tale om Udlaan af Statskassens Midler.

Spørgsmaalet om Laanefonden have vi Lov til at dele i to Dele: For det første er der selve dette Spørgsmaal, om man i det hele taget anser en Laanefond for at være noget attraaværdigt, og hvis man svarer bekræftende derpaa, maa man overveje Vilkaarene for dens Virksomhed, dens Opgave, de Beløb, som maatte være at henlægge til den osv. Hvad det første og absolut vigtigste Spørgsmaal angaar: om det maa anses for attraaværdigt i det hele taget at gaa til Oprettelsen af en Laanefond, behøver jeg ikke at sige, at jeg kan tænke mig, at der kan være en Del Betæneligheder ved at foretage dette Skridt, for vi have jo allerede hørt saadanne Betæneligheder fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Harald Jensen) og det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck). Det er altsaa en Kendsgerning, at der er saadanne Betæneligheder, og jeg skal ikke nægte, at jeg ogsaa kan have og har mine Betæneligheder ved at gaa til denne Institution. Men Betænelighederne kunne jo være af forskellig Art, og det vil ogsaa vise sig, hvis jeg ellers har Held til at